

СТАНОВИЩЕ

от Медицински университет - София
по конституционно дело № 13 от 2010 година по искане на група народни
представители от 41-ото Народно събрание за установяване на
противоконституционност на разпоредби от Закона за развитието на
академичния състав в Република България (обн. ДВ, бр. 38 от 2010 г.)

I. Подкрепяме искането за обявяване на противоконституционност на § 7 от ПЗР на ЗРАС. Разпоредбата противоречи на чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

В искането на вносителите същност се атакуват като противоконституционни само ал. 1 и ал. 2 на § 7 от ПЗР на ЗРАС. Атакуваната разпоредба противоречи на изискванията на правовата държава за зачитане на придобити права, за правна сигурност и предвидимост. Законодателят неправомерно засяга придобити права на преподаватели и учени, придобити по реда на отменения ЗНСЗ. Тези права, които имат разнородна правноотраслова същност, в преобладаващата си част са трудови права, като аргумент за това е и изр. първо на ал. 3 на § 7 от ПЗР на ЗРАС. Подкрепяме напълно изложените от вносителите на искането мотиви за противоконституционност на атакуваната разпоредба, като приета в противоречие с чл. 4, ал. 1 от Конституцията. Становището, че принципът на правна сигурност е съществен елемент от понятието за правова държава е последователно отстоявано и в практиката на Конституционния съд, част от която е посочена и от вносителите.

Разпоредбата противоречи и на чл. 16 и чл. 48, ал. 1 от Конституцията, тъй като се засяга по недопустим начин конституционното основно и неотменимо социално-икономическо право на труд. Засягат се вече придобити трудови права по реда на една законова процедура, която вече е отменена. Атакуваната разпоредба вместо да гарантира и защитава правото на труд на тази категория служители по трудово правоотношение, както изисква чл. 16 от Конституцията, го ограничава. Държавата, в лицето на законодателя, вместо да се грижи за създаване на условия за осъществяване на правото на труд на тази категория служители по трудово правоотношение, както изисква чл. 48, ал. 1, изр. второ от Конституцията, е създала разпоредба, която го ограничава и създава условия за неговата по-трудна реализация (осъществяване).

II. Неподкрепяме искането на вносителите за обявяване на противоконституционност на чл. 18, ал. 2 ЗРАС относно медицинските университети или факултети и университетските болници. Съгласно тази разпоредба в медицинските университети или факултети и университетските болници ... длъжността „главен асистент“ може да се заема от лица без придобита научна степен „доктор“, когато това е предвидено в правилника на съответното висше училище. Тази възможност, която е отклонение от общото

правило по чл. 18, ал. 1 ЗРАС, е продиктувана от образователната традиция и особеностите на обучението (понятия, които се използват в чл. 42, ал. 7 от Закона за висшето образование) в областта на медицината. Преподавателите в медицинските университети или факултети и университетските болници съчетават в неразривна връзка преподавателска, научно-изследователска и лечебна дейност. Много са главните асистенти, които няма научна степен „доктор“, и въпреки това в пълнота и пълноценно изпълняват дейностите по преподаване и лечение на пациентите. Необходимо е да се подчертае, че лекарят, освен шестгодишното си образование по медицина, още три-четири години има специализация, която като отнето време, усилия и натрупани знания, се равнява на придобиване на докторска степен. Ако съответният преподавател реши да расте в научната йерархия (да се хабилитира) вече следва да разработи и защити дисертационен труд.

По останалите пунктове от искането на вносителите предоставяне на преценката на Конституционния съд.

01 юли 2010 г.

проф ^р Ваньо Митев, д.м., д.б.н.
Ректор на Медицински университет - София

